

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA
KLASA: 602-09/19-01/00023
URBROJ: 533-06-19-0001

Zagreb, 29. travnja 2019.

PREDMET: Obavijest o odabiru novih udžbenika

Poštovane učiteljice/nastavnice, poštovani učitelji/nastavnici,

bliži nam se **odabir novih udžbenika** koji će se od sljedeće školske godine biti u uporabi u razredima i predmetima u koje se uvode **novi predmetni kurikulumi** doneseni u siječnju 2019. Krajem 2018. godine na snagu je stupio novi Zakon o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu (Narodne novine, broj 116/2018., u daljnjem tekstu Zakon). Zajedno s pratećim Pravilnikom o udžbeničkom standardu te članovima stručnih povjerenstava za procjenu udžbenika i drugih obrazovnih materijala (Narodne novine, broj 9/2019.), definirani su kriteriji za izradu udžbenika, njihovo odobravanje te odabir i uporaba u školama.

Kao i do sada, udžbenike **odobrava Ministarstvo** znanosti i obrazovanja te se oni daju na **odabir i višegodišnje korištenje školama**. Dosadašnja dopunska nastavna sredstva zajedno s pomoćnim nastavnim sredstvima postaju drugi obrazovni materijali koje će odobravati Agencija za odgoj i obrazovanje, odnosno Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

Novi Zakon predviđa otvaranje Kataloga za pojedine razrede i predmete tako da se odabir neće kao do sada vršiti jednom u četiri (ili više godina) za sve udžbenike, već sukladno potrebi, odnosno dinamici uvođenja novih kurikuluma.

Udžbenici

Sukladno Zakonu, **udžbenik je obvezni obrazovni materijal** u svim predmetima, izuzev predmeta s pretežno odgojnom komponentom, koji služi kao cjelovit izvor za ostvarivanje svih odgojno-obrazovnih ishoda utvrđenih predmetnim kurikulumom, kao i očekivanja međupredmetnih tema za pojedini razred i predmet.

U smislu ovoga Zakona, predmetima s pretežno odgojnom komponentom smatraju se likovna kultura (udžbenik od 5. razreda), glazbena kultura (udžbenik od 4. razreda), tehnička kultura (udžbenik od 5. razreda) te tjelesna i zdravstvena kultura (bez udžbenika).

U nastavi se mogu koristiti i **udžbenici radnog karaktera** i to u razrednoj nastavi (Hrvatski jezik, Matematika i Priroda i društvo), odnosno nastavi stranih jezika u svim razredima.

Članak 10. Zakona regulira način odabira udžbenika u školi:

„(1) U školi mogu biti u uporabi samo udžbenici koji se nalaze u Katalogu.

(2) Odabir udžbenika za uporabu u školi provodi se u godini u kojoj se mijenja Katalog, i to samo za one predmete i razrede za koje je odobren novi udžbenik i uvršten u Katalog.“

Sukladno odredbama novoga Zakona svaki učitelj **razredne nastave samostalno** bira udžbenike radnog karaktera za svoj razredni odjel. Odluka o korištenju udžbenika u **predmetnoj nastavi**, donosi se na razini **stručnog aktiva predmeta**, ali tako da se u obzir uzimaju neovisne pojedinačne odluke predmetnih nastavnika.

Odabir udžbenika za školsku godinu 2019./20.

1. Ministarstvo znanosti i obrazovanja objavilo je Javni poziv za odobravanje i uvrštavanje u Katalog udžbenika:
 - a. Svih predmeta u 1. i 5. razredu osnovne škole
 - b. Kemije, Fizike i Biologije u 7. razredu osnovne škole
 - c. Svih predmeta u 1. razredu gimnazije
 - d. Hrvatskog jezika, Engleskog jezika, Njemačkog jezika i Matematike u srednjim strukovnim školama na razini 4.2.
 - e. Strukovne predmete u smjerovima koji su odobreni nakon zadnjeg otvaranja Kataloga
 - f. Udžbenike za nastavu na jeziku i pismu nacionalnih manjina
 - g. Udžbenike za prilagođeni program za učenike s teškoćama.
2. U tijeku je postupak prosudbe 276 naslova, a naslovi koji dobiju pozitivno mišljenje povjerenstava bit će Vam dostupni u postupku odabira.
3. **Odabir** će se vršiti **početkom lipnja putem aplikacije**. Odabirat će se **samo novoodobreni udžbenici**. Nastava u ostalim razredima i predmetima odvijat će se u narednoj školskoj godini sukladno odabiru udžbenika iz 2014. godine.
4. Svaki **učitelj samostalno unosi svoj odabir** u aplikaciju.
5. Odabir učitelja **razredne nastave** (za udžbenike radnog karaktera) postaje odabir udžbenika škole za taj razredni odjel.
6. **Svaki član stručnog aktiva predmeta** daje svoj glas za udžbenik koji mu je prvi izbor i udžbenik koji mu je drugi izbor, direktno i anonimno **u aplikaciju**.
7. Aplikacija analizira glasove članova stručnog aktiva predmeta i daje rezultat odabira za pojedini razred i predmet u višim razredima osnovne škole i srednjoj školi.
8. Srednje škole s više strukovnih programa rade odabir za svaki program posebno.

Drugi obrazovni materijali

U izradi je platforma (virtualni repozitorij) koja će biti centralno mjesto za druge obrazovne materijale, bili oni u elektroničkom, tiskanom ili fizičkom obliku. Obvezu prijave drugih obrazovnih materijala imaju svi ponuđači komercijalnih materijala, a preduvjet za objavu materijala u repozitoriju je prethodno pozitivno mišljenje ranije spomenutih agencija. Svaki učitelj **samostalno** odlučuje o tome koje druge obrazovne materijale želi koristiti u nastavnom procesu, a osim komercijalnih materijala mogu se koristiti i nekomercijalni (besplatni, otvoreni) drugi obrazovni materijali. Drugi obrazovni materijali regulirani su člankom 16. Zakona:

„(6) Odluku o korištenju komercijalnih drugih obrazovnih materijala donosi škola i objavljuje na svojim mrežnim stranicama najkasnije do 15. srpnja. Komercijalni materijali izabiru se isključivo iz virtualnog repozitorija.

(7) Odluka iz stavka 6. ovoga članka prilaže se školskom kurikulumu kojim se utvrđuje popis komercijalnih i besplatnih drugih obrazovnih materijala koji se planiraju koristiti u nastavi, a učitelj odnosno nastavnik individualno odlučuje koje će materijale utvrđene školskim kurikulumom koristiti.“

Napominjemo kako drugi obrazovni materijali nisu manje vrijedni ili nepotrebni u odnosu na udžbenike koji se nalaze u Katalogu te je u Zakonu dana i preporučena svota za određeni razred (20 %, 30 %, 40 % od cijene kompleta obveznih udžbenika). Materijali i oprema za predmete s pretežno odgojnom komponentom i izborne predmete nisu uračunati u taj iznos. Do kreiranja pune funkcionalnosti virtualnog repozitorija popis drugih obrazovnih materijala nalazit će se, kao i do sada, na mrežnim stranicama nadležnih agencija.

Na sedam skupova diljem Hrvatske s Vašim ravnateljima je ili će u narednih nekoliko dana biti prezentirano što novi Zakon o udžbenicima donosi, a ovim putem želimo te informacije podijeliti i sa svima vama. Tijekom svibanja stižu detaljne informacije oko samog procesa odabira udžbenika, kao i tehničke informacije oko same aplikacije za odabir.

